

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE
DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

ADMINISTRAȚIA:

Pr. EUGEN BĂBULESCU, Subdirectorul Sf. Mitropolii. — București

REDACȚIA:

Pr. T. SIMEDREA, Palatul Sf. Sinod (Antim). — București

Abonamentul pentru preoți, diaconi și instituții 60 lei pe an, pentru cântăreți și paracliseri 40 lei pe an

PATRIARHIE ROMANEASCA

În ședința din 4 Februarie a. c., Sfântul Sinod a hotărât înființarea Patriarhiei în Țara Românească, prin ridicarea Scaunului de Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei la rangul de Patriarhie și prin înălțarea I. P. S. nostru Mitropolit **Primaț Dr. D. D. Miron** la demnitatea de Patriarh.

Statul a ratificat această hotărâre printr-o lege specială, care a fost votată de Senat în ședința dela 12 Februarie, iar de Cameră în cea dela 17 Februarie.

„Apostolul” roagă pe toți frați preoți și pe toți cetitorii săi, să se unească cu noi, și să zicem cu toții, din tot sufletul și din tot cugetul, Prea Fericitului nostru stăpân și Patriarh Dr. D. D. Miron **„INTRU MULȚI ANI STĂPÂNE”**.

PARTEA OFICIALĂ

C I R C U L A R I

Circulara No. 0493, 1 Feb, 1925.

Prea Cucernice Părinte,

În vederea cererii făcute de către Fundația culturală «Principele Carol» și trimisă prin sf. Sinod cu adresa No. 40 a. c. cum și a constatărilor personal făcute că revista «Albina» editată de către acea Fundație este cu adevărat cea mai bine redactată revistă pentru popor, încât merită să fie

citită în cercurile cele mai largi, vi se scrie ca la conferințele ce se vor ține să recomandați zisa revistă tuturor preoților cu insistență ca și ei, la rândul lor, să o recomande poporului în toate ocaziunile ca o revistă cu adevărat edificatoare.

Să ne țineți în curent cu cele ce se vor putea face.

p. Mitropolit primaț, † PLATON

Director, D. Boroianu

Circulara No 0379 26 Ian. 1925.

Prea Cucernice Părinte,

I. Fiind încunoștințați că unii preoți săvârșesc cununii în post fără prealabila binecuvântare a Chiriarhiei vă face încă odată cunoscut că Sf. Sinod, prin pogorământ dela regula canonică, după puterea dată Sfințelor Ierarhi de a lega și deslega, a îngăduit a se face nunți în postul crăciunului până la Sf. Nicolae, însă și acelea cu dispensă arhierască. Preoții trebuie să prevină însă poporul de aceasta, și încet încet să-l deprindă ca nici până la această dată să nu mai facă nunți în post.

II. Toate abonamentele privitoare la revista ortodoxă română, le veți trimite direct direcțiunei acestei reviste la Sf. Sinod.

De asemenea tot ce privește Institutul biblic: ca plata broșurilor desfăcute în popor, plata salariului pe o zi din leața preoților etc. se vor îndrepta la Institutul biblic, palatul Sf. Sinod, trimițându-ne pentru toate și nouă o însemnare de sumele trimise și de cine s'a plătit.

Așa dar la Cancelaria Sf. Mitropolii, de aci înainte, nu veți trimite decât ceea ce ne privește direct pe noi și anume: Plata abonamentului la curierul «Apostolul» sumele încasate din diferite canoane date la dispensele de cununii, înmormântări în caz de sinucideri etc. acestea mergând la fondul milelor fiecărei biserici. Tot odată vă mai amintim a nu întârzia cu răspunsul la o chestiune până i se uită de urmă, așteptând a vă provoca mereu, cum este cazul cu cota privitoare la discul milelor, plata «Apostolului», calendarelor trimise etc.

p. Mitropolit Primat, † Platon

Director, D. Boroianu

Circulara No. 0639 13 Feb. 1925

Prea Cucernice Părinte

I. În legătură cu ordinul nostru No. 4902 din 7 Noembrie 1924, vă reamintim că orice colectă sau serbare cu caracter religios, concerte, etc. s'ar da în biserici, are nevoie de aprobarea Chiriarhiei, căreia i se va trimite dinainte programul ce se va desfășura.

Din produsul serbării 50% se va da insti-

tuției ce apelează la sprijinul bisericii prin mijlocul acesta, iar 50% se va trece la fondul milelor bisericii respective.

II. Totodată vă facem cunoscut că sumele încasate drept canon la dispensele date de Sf. Mitropolie pentru cununii, înmormântări în cazuri de sinucidere, sau alte asemenea, revin întregi Sf. Mitropolii cu destinația fondul central al milelor. Ca atare veți executa acest ordin imediat ce se prezintă cazul.

p. Mitropolit Primat, † Platon

Director, D. Boroianu

Circulara No, 0563 7 Feb. 1925

Prea Cucernice Părinte,

Primim din partea diaconilor, cântăreților și paracliserilor repetate reclamațiuni, că preoții cu care slujesc nu le dau partea cuvenită după lege, din venitul epitrahilului. Pentru a evita pe viitor asemenea reclamațiuni, amintim tuturor art. 45 din legea clerului mirean care spune. Deosebit de lefurile fixate prin prezenta lege, preoții și diaconii se vor bucura de veniturile epitrahilului, oprit fiind de a cere taxe mai mari decât cele ce se vor fixa prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

La parohiile urbane, reședințe de județe, taxele se vor spori cu 50%.

Produsul acestor taxe se va împărți astfel $\frac{3}{4}$ deopotrivă preoților și diaconilor și $\frac{1}{4}$ cântăreților și paracliserilor.

Iar la art. 323 din reg. legii clerului mirean, s'a adăugat următorul articol, decretat și publicat în Monit. Oficial Nr. 129 din 13 Sept. 1922. *Diaconii au dreptul la remunerație la fel cu preoții, pentru toate slujbele la care vor trebui să ia parte, atât în biserică, cât și afară de biserică, exceptându-se slujbele duhovnicești, la care enoriașul chiamă numai pe preot. La bisericile cu venituri din acatiste sau alte slujbe, diaconii vor lua parte egală cu preoții, din sumele rezultate din acele slujbe.*

Articolele citate mai sus nu permit altă interpretare decât aceia ce le-o îngăduie litera legii, votată și sancționată prin înalt decret regal.

P. C. V. Să urmăriți de aproape această chestiune, dacă măsura se aplică de către toți preoții, iar în procesele verbale de ins-

D. D. Dr. MIRON
ARHIEPISCOP DE BUCUREȘTI, MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI
și
PATRIARH AL ROMÂNIEI

pecție veți face mențiune de acei preoți ce nu se conformează, spre a lua măsuri împotriva lor, căci atâta vreme cât preoții nu vor voi a aplica legea, tratând irăștește pe slujitorii cei împreună cu ei, nu se va putea

potoli nici neînțelegerea pentru chestiuni de ordin material.

Procese verbale cari nu vor cuprinde această chestiune vor fi înapoiate.

p. Mitropolitul Primat, † Platon

Director, D. Boroianu

PARTEA NEOFIACIALĂ

DISCURSUL

Înalt Prea Sfințitul Mitropolit D. D. Miron, rostit în ședința din 4 Februarie a Sf. Sinod după ridicarea I. P. S. Sale la rangul de patriarh

Prin glasul unanim al Sf. Sinod, exprimat cu însuflețirea izvorâtă din importanța epocală a faptului, și din motivarea atât de strălucită a reprezentantului onor. Guvernului, d. Ministru de Culte Al. Lapedatu, putem constata că factorul bisericesc legal și competent a ridicat Biserica noastră la rangul de patriarhie. Iară, cât privește înprejurarea, că în acest timp de epocale prefaceri în viața poporului român și a țării sale, umila mea persoană ocupă în mod vremelnic scaunul de Mitropolit Primat al României și astfel patriarhia încoronează și munca încordată depusă de mine timp de 30 de ani în Biserica Domnului, ridicându-mă la cel mai înalt grad de cinste: — aceasta dați-mi voie s'o înțeleg în hotarele principiilor noastre ortodoxe și a sfintelor canoane. Suprema putere în Biserica noastră nu e individuală ci colectivă, și anume colectivitatea Sf. Sinod. „Unde sânt doi sau trei adunați în numele meu” acolo și sfântul Duh călăuzește destinele noastre. El dă normele, după care cei chemați conduc Biserica.

Deci — dat fiind acest principiu — ridicarea Bisericii la rangul de patriarhie și ridicarea mea la rangul de patriarh, nu este o onoare numai pentru persoana vremelnică ci, dați-mi voie să o resfrâng asupra sfântului Sinod în genere și asupra fiecăruia dintre PP. SS. Voastre în parte, cari toți formați episcopatul ei, eu nefiind, după zisa sf. Apopstol, decât un „vas” vremelnic, în care se concentrează cinstea întregii Biserici române.

În această nouă situație eu doresc, ca —după ce Dumnezeu ne va ajuta să desăvârșim prin lege această hotărîre de ridicare a Bisericii noastre la această înaltă demnitate — să stăruim, ca să se manifesteze tot mai simțitor atât în viața internă a Bisericii cât și în afară. Așa, eu doresc — între altele, de atâtea ori exprimate, — și următoarele patru lucruri:

I. Doresc, ca statul legal reprezentat prin d-l Ministru al Cultelor, să pună la dispoziția Bisericii un număr cât mai însemnat de burse, pentru a trimite tineri la studii, în toate centrele mari de cultură apusene și răsăritene, ca să putem spori, pe lângă ceia ce avem azi, cât mai bine acele puteri de muncă bine pregătite, care trebuie să formeze marele stat major puternic de clerici învățați, cu care să creem aici în București un centru cultural teologic, către care să se îndrepte tot mai mult toate Bisericile orientale ortodoxe și cei ce deresc legătură cu noi.

II. Învățământul nostru teologic superior, adică facultatea de teologie din București, trebuie s'o organizăm și complectăm în așa fel, ca ea să devină un institut temeinic de cultură teologică ortodoxă, nu numai pentru trebuințele noastre proprii, ci să atragă tineret din toată ortodoxia.

În scopul acesta e nevoie ca Noi, sporind catedrele la facultate, să le creem și pe acelea prin care să facem o legătură cu ramificațiunile cele mai însemnate ale ortodoxiei. E nevoie deci de o catedră de literatură teologică slavă, prin care să ne legăm cu lumea ortodoxă slavă și de o catedră

de literatura teologică greacă, prin care să ne legăm de ortodoxia grecească, în așa chip în cât și prin Biserică să arătăm că suntem capabili să contribuim la luminarea orientului întreg.

III. Simțesc mare trebuință să se creeze o „academie de muzică bisericească“ în care să se studieze temenic și de oameni deplini pregătiți muzica noastră bisericească, cea atât de frumoasă și care a mângâiat atâtea veacuri sufletul poporului nostru în cât putem afirma, că ea formează una din cele mai valoroase comori a sufletului nostru. O academie care să salveze această comoară, tradițio-

tradiționala muzica Bisericii noastre — care începe să se piardă și să se influențeze de elemente, stricătioase pentru originalitatea ei. Viața noastră bisericească cere ori ce jertfe pentru salvarea și îngrijirea ei.

IV. Iar ca semn exterior al Patriarhiei ne trebuie — îndată ce situația financiară a țării va permite — și o măreață catedrală a mântuirii neamului.

Ajute bunul Dumnezeu, ca Patriarhia și prin aceste patru instituțiuni s'o facem cât mai vizibilă și lucrătoare în sânul ortodoxiei.

Patriarhia Românească

Sfântul Sinod al Sfintei Biserici Autocefale Române în ședința istorică dela 4 Februarie a. c. a adus următoarea hotărîre prin care se decide înființarea patriarhiei în Țara Românească, și ridicarea I. P. S. nostru Mitropolit D. D. Miron la demnitatea de **Patriarh**.

„1. Se înființează în Țara Românească pentru Biserica ortodoxă autocefală română demnitatea de Patriarh;

„2. Arhiepiscopul și Mitropolitul Ungro-Vlahiei se ridică, în calitate sa de Primat al României, la rangul de Patriarh al Bisericii autocefale române;

„3. Înalt Prea Sfințitul D. D. Miron, actualul Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, devine în calitate sa de Primat al României, Patriarh al Bisericii ortodoxe române;

„4. Patriarhul Bisericii ortodoxe române se va bucura de toate drepturile recunoscute de Sf. Canoane și de legile țării;

„5. Alegerea, confirmarea și investitura viitorilor patriarhi se va face potrivit unei legi speciale;

„6. Nu vor putea fi eligibili la demnitatea de patriarh decât mitropoliții și episcopii în funcțiune ai sfintei noastre biserici;

* * *

Urmărind firul de dezvoltare al vieții poporului român, găsim o surprinzătoare coin-

cidență între momentele principale de organizare ale neamului nostru și între cele ale Bisericii sale. Momentele de organizare ale Bisericii Române stau într'o astfel de strânsă legătură cu cele ale Statului, întocmai ca două fire de culori diferite, cari se împletesc unul în jurul celuilalt, de alcătuiesc laolaltă lanțul neîntrerupt al istoriei dezvoltării neamului românesc.

Intemeieri Țării Românești și asigurării independenței sale, sub Alexandru Basarab, îi urmează numai decât, ca ceva întregitor de absolută trebuință, organizarea unei Mitropolii pentru acest principat, la 1359, și procesul se repetă identic în Moldova, când, în anul 1401, Alexandru-cel-Bun izbutește să dea o organizație mitropolitană definitivă Moldovei.

Aceste organizațiuni mitropolitaue, dependente de patriarhia ecumenică din Constantinopol, au continuat să ființeze atât, cât au ființat și formațiunile politice corespunzătoare. De îndată ce, în anul 1859, o altă organizație politică vine să ia locul celei vechi, unindu-se cele două principate, Munten și Moldovean, a adus cu sine, ca o consecință firească și necesitatea unei noi organizări a Bisericii naționale, potrivit noii înfățișări pe care o îmbracă România modernă. În constituția dela 1866 s'a introdus principiul autocefaliei Bisericii naționale

chiar când țara încă nu ajunsese independentă. Cu consolidarea unirei, sub domnia principelui Carol, și în urma restabilirii raporturilor cu patriarhia ecumenică, la 1872 se institue Sf. Sinod, și se declară scaunul metropolitan al Ungro-Vlahiei, ca cel mai vechi istoricește, rezident în capitala țării și deținător, încă dela înființare, de atribuțiuni patriarhale — Exarh al Plaiurilor — primat al României; iar la scurt timp după independență și după proclamarea regatului, Biserica ortodoxă română obține și se proclamă, în 1885, Biserică autocefală.

Această organizație bisericească, ca biserică autocefală și sinodală, cu un Mitropolit Primat în frunte, nu putea să supraviețuiască mai mult decât forma politică cu care se născuse împreună. Căci constituirea actualului stat român cu realizarea unității naționale, au pus și în viața bisericească problema necesității unei organizări pe baza realităților impuse de noua înfățișare politică, pe care a luat-o statul prin unirea tuturor românilor sub aceeași ocârmuire. De aceea, în Constituția dela 1923 s'a căutat și s'a înscris principiile după care are să se organizeze viitoarea viață bisericească, modificată și ea, odată cu întregirea neamului, prin alăturarea la vechea Biserică autocefală din regat, a celor două Biserici autocefale a Ardealului și a Bucovinei, cum și a celei din Basarabia care fusese încorporată Bisericii rusești.

Așa dar:

a) La începutul secolului al XIV-lea Țările Românești organizându-se politicește, în ordinea bisericească capătă Mitropolie (1359 și 1401); b) la 1859 Țările Românești unindu-se politicește, Bisericiile din cele două provincii se unesc și ele și capătă un Sinod arhieresc cu un președinte cu titlul de primat; c) la 1878 și 1881 România dobândește independența și se ridică la rangul de Regat, iar Biserica națională capătă și ea autocefalia. Și în fine, e) la 1919 părțile românești răzlețite, și de sub diferite stăpâniri, se adună laolaltă, se încheagă într-o alcătuire bisericească care numără astăzi 18 eparhii și o episcopie militară, la un număr de credincioși care este întrecut numai de Biserica rusă.

* * *

Biserica creștină în organizația ei a ținut todeauna compt de realitățile istorice. Bisericele din orașele principale ale Imperiului roman, unde întâiaș dată s'au înființat comunități creștine mai numeroase și mai importante s'au bucurat și de autoritate mai mare, și cu vremea au câștigat și o jurisdicțiune, care a fost consfințită prin canoanele soboarelor ecumenice. Exemplul cel mai tipic ni-l dă Biserica Constantinopolului. În secolul al IV-lea Constantinopolul, capitala imperiului roman, ajunge la atâta vază și putere că rivalizează cu Roma. Din această pricină Biserica din Constantinopol n'a întârziat multă vreme pentru ca să ajungă a căpăta o consfințire legală a însemnătății ce și-o căpătase paralel cu însemnătatea politică, că vedem, că la soborul al II-lea ecumenic i se recunoaște, nu rangul ce venea la rând după Bisericiile Antiohiei, Alexandriei sau Ierusalimului recunoscute, împreună cu Biserica Romei, ca Biserici de frunte încă dela Soborul I-ii ecumenic, ci rangul onorific după Roma, iar de fapt rangul întâiu din imperiu. Însemnătatea și vaza diferitelor Biserici, provocată de împrejurări istorice și politice, s'a resfrânt și asupra căpeteniilor acestor Biserici, și vedem că pe la începutul secolului al VI-lea, mitropoliti din Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim poartă titlul de distincțiune de „Patriarh“.

În răsărit organizația patriarhală a rămas normativă, și când s'au alcătuit State naționale noi, independente de imperiul bizantin, și s'au creiat Biserici naționale, acestora li s'au recunoscut independența de Biserica Constantinopolului, iar căpeteniilor lor chiar titlul de patriarh. Așa s'a întâmplat cu Biserica din imperiul româno-bulgar al Asănizilor, căreia la 1234, cei patru patriarhi orientali îi recunosc autocefalia, îngăduind ca mitropolitul din Târnova să poarte titlul de patriarh. La fel s'a întâmplat și cu Biserica Sârbă la 1346 când mitropolitul țării Ioanichie capătă titlul de patriarh, cât și cu Biserica rusă care la 1589 își înființează patriarhie proprie la Moscova.

Câte-și trele aceste patriarhii din urmă cu vremea, și din pricina împrejurărilor politice contrarii decât cele cari le dăduse naștere, afară de cea rusă, au dispărut, pentru

ca acum, după războiul, odată cu întregirile naționale, sărbii să-și reînființeze din nou patriarhia dispărută, iar Biserica rusă, după o experiență de două sute de ani, plină de învățături într'un sistem cu multe inconveniente, cea dintâi grijă, după dărâmarea puterii țarilor, a fost să-și reînființeze patriarhia.

Prin urmare, dezvoltarea istorică a neamului nostru pe d'oparte, tradiția normativă a Bisericii ortodoxe răsăritene de cealaltă parte, stau dovezi netăgăduite și confirmă

actul săvârșit de Sf. Sinod în ziua istorică de 4 Februarie 1925, de a determina rangul ce se cuvine să-l aibă în viața bisericească ortodoxă răsăriteană capul ierarhic al Bisericii ortodoxe române, mitropolitul Ungro-Vlahiei, pentru că denumirea și calitatea de până acum de primat al României nu mai corespunde nici situației actuale a Bisericii noastre și nici tradițiilor normative din Biserica ortodoxă a Răsăritului.

CUVÂNTAREA

I. P. Sfințitului Mitropolit-Primat Miron. rostită la 4 Februarie 1925 în Senatul Țării după votul dat pentru înființarea Patriarhiei române

**D-le Președinte,
D-lor Miniștri,
Iubiți Colegi.**

Vechimea aproape apostolică a creștinismului la Români; — munca de veacuri a bisericii întru educarea poporului și pregătirea lui pentru mulțumirea vremelnică și fericirea vecinică, — și rolul preponderent al ei în cultură, literatură, arta națională și în întreaga viață socială a Românilor de prețutindenea, — Marile servicii și rara solicitudine, ce-a dovedit-o încă biserica vechilor noastre principate Dunărene față de bisericile și așezămintele bisericești ale tuturor popoarelor de credința Răsăritului, — contribuția ei însemnată la lămurirea și apărarea credinței ortodoxe în vremuri de primejdie: au întemeiat de mult marele ei rost în viața neamului și au înălțat de mult biserica română în ochii tuturor popoarelor ortodoxe.

Iară când — după atâtea izbânzi ale Voevozelor români asupra dușmanilor creștinătății — însuși S. S. Sa Patriarhul-Papa dela Roma a declarat pe Voevodul Ștefan cel Mare „de atlet al întregii creștinătăți” meritele poporului român pentru creștinism și civilizație au trecut în domeniul istoriei mondiale.

Supremii ierarhi ai bisericii române erau de veacuri distinși cu dignitatea de exarhi, adică delegați patriarhali.

Dar în zilele noastre înțelepciunea plină de o profetică prevedere a frunțașilor micului regat român, izvorâtă din patriotismul nemuritorilor lor înainte — mergători, — munca conștientă și de veacuri a conducătorilor poporului român din provinciile desrobite de frații vechiului regat, — și mai pre sus de toate neîntrecutele virtuți etnice creștinești și cetăținești ale poporului român, în frunte cu un Rege, carele — recunoscând acele virtuți, cultivându-le și oțelindu-le și apoi întemeindu-se pe ele — a știut concentra întreaga energie națională spre întruparea supremului ei ideal, și cu o Regină, care — grație aleselor ei calități sufletești — a știut electriza în zile grele un neam întreg: au mărit țara, cuprinzând pe toți Românii din Dacia-Traiană în hotarele ei firești și întărind toate așezămintele ei.

Pe asemenea tradiții ale trecutului, dator de hrană sufletească și pe temeiul virtuților desfășurate de popor în zilele noastre — era prea — firesc, ca și biserica — buna și ocrotitoarea maică a neamului —, să primească o nouă dezvoltare, înălțându-se la supremul rang al patriarhiei.

Deci astăzi — când reprezentanții țării și ai națiunii desăvârșesc în senat votul bisericii, al Sf. Sinod — întreaga mea recunoștință, mulțumită și părintească binecuvântare, să îndreaptă către iubitul popor român — în toate clasele sale — către frun-

tașii conducători ai țării de toate nuanțele politice și sociale, și mai ales către Preaînălțatul nostru Rege și slăvita noastră Regină, dorindu-le ca—în aceeași contopită armonie — să ducă mereu înainte destinele țării.

Iară—întrucât unii din Domniile Voastre credeți, că am contribuit și eu cu vr'un pumn de nisip la zidirea scărilor, pe care să mă înalț până la suprema treaptă ierarhică, la care milostivul Dumnezeu poate ridica pe un smerit slujitor al său — Vă mulțumesc din toată inima pentru preabogata dragoste fiască, cu care răsplățiți astăzi munca mea, pe care și pe viitor voi pune-o cu drag în slujba bisericii, a țării și-a Tronului.

Mulțumesc înaltului Guvern pentru pricepirea, largă bunăvoință și dragostea ce-o arată și din acest prilej bisericii, întru înarticulară prin lege a dorinței ei și mai

ales D-lui Ministru al Cultelor Alexandru Lapedatu pentru admirabila motivare a proiectului. Mulțumita bisericii se cuvine și tuturor partidelor politice, ai căror șefi au contribuit azi într'o emoționantă și mișcătoare unire și în cuvinte de caldă iubire față de biserică la această înălțare a ei. M'au atins plăcut și simpatia, ce mi-au arătat-o din acest prilej toți reprezentanții minorităților. Ca propoveditor al iubirii creștinești și al înfrățirii tuturor fiilor țării, îi asigur, că voi fi acelaș părinte iubitor pentru toți, cari își vor aduce interesele lor în armonie cu „suprema lex“, adică consolidarea și propășirea patriei comune, care ne ocrotește deopotrivă pe toți.

Binecuvintez țara și pe Regele ei, în dorința, ca la toate actele mari ale neamului toți fii țării să fie ca și astăzi strâns uniți într'un gând și într'o simțire. Amin

REGIMUL CULTELOR

În Monitorul Oficial Nr. 31, Februarie 10 Marți, se publică noile dispozițiuni luate de Ministerul Cultelor în privința cultelor, cari se vor aplica cu stricteță în toată țara

Iată acele dispozițiuni:

Noi ministrul secretar de Stat la departamentul cultelor și artelor.

Având în vedere dispozițiile art. 5 și 22 din Constituție, până la definitivă stabilire prin lege a regimului general al cultelor, pentru orientarea autorităților publice și a celor interesați.

Decidem următoarele cu privire la asociațiile de caracter religios:

Art. 1. — Sunt cu desăvârșire oprite următoarele asociațiuni cu caracter religios (secte religioase): 1. Nazarinienii (pocăiții) 2. Asociația internațională a studenților în Biblie (mileniștii). 3. Adventiștii reformiști. 4. Secerătorii. 5. Penticostaliștii. 6. Inochentiștii, întrucât doctrinele pe cari le propagă sunt de natură a aduce atingerea legilor și instituțiilor Statului și prin practicile lor contravin ordinii publice.

Art. II. — Asociațiunile baptiste și adventiste de ziua șaptea rămân a se bucura de drepturile și libertățile pe care Constituția le acordă asociațiilor în genere.

Totuș pentru a se evita orice neînțelegere cu autoritățile chemate a supraveghea și controla aceste asociațiuni, se vor avea în vedere următoarele condițiuni:

a) Predicatorii, a căror nume vor fi aduse la cunoștința autorităților administrative locale, să fie cetățeni români, să se bucure la plenitudinea drepturilor cetățenești și să nu fi fost condamnați prin sentință definitivă pentru vreo crimă sau delict.

b) Adunările religioase să se țină numai în casele destinate acestui scop și anunțate ca atare autorităților administrative locale.

c) Serviciile religioase cari prin natura lor trebuiesc săvârșite în afară de casele de rugăciuni, se vor face cu observarea strictă a dispozițiilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică, evitându-se orice acte ce ar putea aduce vreo jignire bisericilor recunoscute sau ar constitui demonstrațiuni împotriva acestora;

d) Prozelitismul turburând pacea și liniștea cetățenilor, este cu desăvârșire oprit;

e) Congresele asociațiilor amintite se vor putea ține numai cu aprobarea ministerului de interne, după avizul prealabil al Ministerului Cultelor și Artelor;

5. În mod provizoriu, până va înceta propaganda împotriva calendarului îndreptat, predicatorii vor funcționa numai în localitatea de domiciliu;

Art. III. — Toate dispozițiunile anterioare conținerii acestei deciziuni sunt și rămân abrogate.

Art. IV. — D-l Director General al Cultelor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată la 29 Ianuarie 1925.

Ministru, (ss) Al. Lapedatu

Nr. 5734.

CRONICA

ARHIEREU NOU. Duminecă 28 Decembrie 1924 a fost hirotonit arhiepiscop vicar pe seama sf. Mitropolii din Iași, cu titlul de Botoșeneanul, P. C. Ieonom G. Leu, primind numele de Grigorie. P. S. Sa a fost multă vreme spiritual la Seminarul „Central” din București, iar dela război încoace a fost directorul Seminarului din Ismail. Este cunoscut în rândul clerului ca un om destoinic și capabil de o muncă încordată și stăruitoare.

* * *

† A murit la Arad, miercuri 21 Ianuarie a. o., în vârstă de 74 de ani P. S. Ioan I. Papp, episcopul Aradului. Răposatul a fost un bun chivernisitor și pe urma sa a rămas o avere de 1 milion lei, toată lăsată pentru operele culturale religioase din eparhia Aradului. Fie-i țărâna ușoară.

* * *

— **Repaosul Duminical.** Parohul din Fierbinți-Ilfov-pr. Mineu Popescu, ne aduce la cunoștință, că în acea parohie se făcea târg în zi de Duminecă. Acum, de când cu noua lege a repaosului duminica care, în cea mai mare parte este opera I. P. Sfințitului nostru Mitropolit Miron, târgul de duminică s'a desființat și toate prăvăliile stau închise în ziua Domnului. De unde, înainte tocmai în această zi era zarva cea mai mare, amestecată cu tot felul de lucruri ticăloase, azi, pretutindeni domnește liniște și duh de sfințenie, spre mulțumirea tuturor, chiar a negustorilor. Negustorii n'au a suferi nici o pagubă pe urma desființării târgului de Duminecă, pentru că târgul s'a mutat în altă zi a săptămânei și ei tot își fac afacerile, dar sunt mai mulțumiți acum, pentru că au și ei o zi de odihnă în săptămână și treburile tot li merg. Cucernicul paroh, încântat de frumoasele rezultate, își termină raportul, zicând: „cu tot respectul aduc cazul la cunoștința I. P. S. Mitropolit Miron, căruia se cuvine tot meritul și care cu o nemărginită insistență și fără preget a ajuns și la re-

zolvirea acestei frumoase opere de edificarea sufletească a poporului nostru românesc”.

* * *

PATRIARHIA ECUMENICĂ din Constantinopole trece prin grele încercări. Murind Patriarhul Grigorie al VII-lea, nici n'a apucat bine să se instaleze noul patriarh ales *Constantin* și necazurile au și început să curgă. Turcii pretind că actualul patriarh este supus schimbului de populație și ca atare, imediat după alegere i-au și făcut cunoscut, ca în timpul cel mai scurt să plece din Constantinopole. Delegatul grec nu s'a învoit la această expulzare, iar comisiunea mixtă, care trebuie să-și dea avizul în cazuri de neînțelegere între delegatul turc și cel grec, până în momentul de față nu și-a dat avizul. Totuș Turcii n'au mai așteptat acest aviz pentru că ziarele din 31 Ianuarie o., ne vestesc că Patriarhul, cu forțe a și fost expulzat din Turcia.

Aceasta este soarta rezervată minorităților nemusulmane în Turcia și în deosebit creștinilor ortodocși prin tratatul dela Lausanne. Prin acest tratat, Europa a renunțat, în favoarea Turciei, la instrumentele de control și de constrângere de care dispusesese până atunci; ea a consimțit să trateze Turcia pe un picior de egalitate și să-i aplice fără nici o restricțiune regulile comune de drept internațional. Atitudinea pe care guvernul Turc a avut-o față nu numai cu Patriarhatul ortodox, dar chiar și cu catolicii, e dovadă suficientă că s'a concedat Turciei drepturi de care abuzează. Sf. nostru Sinod a protestat împotriva atentatului ce se încearcă de Turci împotriva scaunului patriarhal ecumenic din Constantinopol prin isgonirea patriarhului Constantin.

* * *

— A fost depus în parlament proiectul de lege pentru organizarea Bisericii Noastre. Pentru punerea în aplicare a legii și statului Sf. Sinod va exmite din sânul său o delegație care să se ocupe cu acest lucru.

— În curând I. P. S. Mitropolitul nostru Miron va vizita orașul Giurgiu și o altă localitate din Jud. Vlașca, spre a sta de vorbă cu preoțimea din acest județ și a-i da îndrumări pastorale.

De asemenea, și îndată după ce va cerceta preoțimea Vlășceană, I. P. S. Sa va merge și în jud. Prahova în aceaș scop.

* * *

Limba Cărților Bisericești. — Academia română a luat inițiativa lăudabilă de a curăți limba Cărților bisericești de diferențele de limbă ce s'au strecurat, conștient și inconștient în diferitele cărți de ritual păgubind astfel unitatea de limbă ce timp de două secole a constituit tezaurul cel mai neprețuit al culturii românești. În curând delegați academiei și ai celor două Biserici românești vor începe lucrările.

* * *

Călugărul Neofit Știurca a fost eliminat din monahism și pe această cale se face cunoscut Mănăstirilor din cuprinsul acestei Eparhii să nu-l primească în mănăstire de s'ar prezenta și ar cere acest lucru.

* * *

Patriarhul Constantinopolului Constantin expluzat de Turci s'a stabilit pentru un moment în Muntele Athos până la rezolvirea conflictului.

* * *

Seventhday Adventists. — (Advențiști de ziua a șaptea) — din Statele Unite ale Americii de Nord se pregătiseră pentru judecata cea de apoi, care trebuia să aibă loc în noaptea dela 6 spre 7 Februarie a. c. Cu câteva zile înainte, Robert Reidt, profetul sectei își obligase femeia și copiii să se hrănească numai cu morcov și cu apă, că să aibă sângele curat și să fie gata să ia loc printre cei aleși.

Vineri seara, după ce luase parte la un concert al Telefoniei fără fir, Robert Reidt își aruncă ochii spre oer și văzând că nimic nenormal nu se arată, s'a dus binișor și s'a culcat liniștit.

Dar se spune, că aproape pretutindeni s'au găsit oameni din aceia care crezuse pe cuvânt pe proorocul lor și cari au vrut să-și ridice singuri viața și să ia înaintea ceasului fatal. Și în chipul acesta șase fete tinere s'au sinucis la Cleveland.

Unii dintre Advențiști zic, că sfârșitul lumii ar putea să vie săptămâna următoare, pentrucă Domnul a trebuit să se oprească în mai multe planete, ca să pregătească călătoria sufletelor și din această pricină el și-a întârziat sosirea pe pământ.

Nu este pentru întâia oară când advențiști de ziua a șaptea vestesc sfârșitul lumii. Mai acum vreo treizeci de ani în urmă chiar, ei așteptau într'o zi anume înălțarea la cer, pe nori, a celor aleși. Desamăgirile, una după alta, n'au descurajat pe acești sectanți.

Cei mai numeroși advențiști de ziua a șaptea se găsesc de sigur în America, patria sectelor, dar sunt și prin Franța și în alte state din Europa.

* * *

Literatura contra sectelor. — Recomandăm fraților preoți, și tuturor cetitorilor noștri, admirabilele cărțiole de contrapropagandă sectară ale Păr. Petre Chirică. Hilița-Iași, și anume: 1. *Ferți-vă de Advențiști bapțiști și mileniști* 2. *Biserica ortodoxă e locașul adevărat de închinare*; 3. *Nu sâmbăta ci duminica e ziua de odihnă a Domnului*; 4. *Crucea lui Hristos*; 5. *Sfânta tradițiune*

Fiecare broșură costă câte 4 lei bucată și se găsesc de vânzare la autor. Atragem atenția că pr. Chirică e un încercat luptător pe terenul contrapropagandei sectare.

* * *

Școala de cântăreți din Câmpulung-Muscel are 41 elevi și grație idemului celor dela conducere în frunte cu preotul N. Bănățeanu se susține din propriile mijloace, făcând progrese. Recomandăm preoților și cântărilor din județ a o sprijini, ca să se poată desvolta.

* * *

Mănăstirea Viforita a colectat cu pantahuza suma de 245.401 L. — din cari — după retragere cheltuielilor de 24.408 a rămas pentru repararea bisericii dela mănăstire curat 221.000 Lei. Mulțumită și binecuvântare tuturor maritimșilor donatori.

* * *

Concertul religios. — cel mai cu succes din anul acesta a fost acela dela bis. Sf. Vasile din Calea Victoriei, dat Duminică 18 Ianuarie la ora 6 p. m. în prezența M. S. Regelui, Reginei, Regelui George și Reginei Elisabeta, foști ai Greciei, a I. P. S. Mitropolit Primat, a mai multor miniștri și a unui public select care ticsea biserița D-na C Disescu, care a aranjat concertul cu ajutorul preotului, poate fi mândră de succes. Preotul Zamfir Popescu în cuvinte scurte, dar alese și bine formulate arată scopul bisericii, atingând rolul și cultural și cel filantropic. Apoi corul aperei române, alcătuit din cele mai bine elemente a cântat în chip splendid, cum rar poți auzi, alese piese bisericești. Noi am simțit și o altă plăcere, constatând

cum dirijorul corului Sf. mitropolii, d-l Cucu, poate sta alături de cei mai buni compozitori bisericești,—ba chiar lipsit de alunecarea unora în compoziții cu prea mult caracter limesc, teatral. Ordinul chiriarhiei a fost observat, fiind destinat venitul $\frac{1}{2}$ pentru biserică și $\frac{1}{2}$ pentru „Vatra noastră“, asil de bătrâne—Continuând așa, concretele religioase din Capitală promit a deveni mijloace religioase și culturale vrednice de toată lauda.

* * *

Concertul dat în biserica Amza în ziua de 1 Februarie a. o. a fost reușit în bucățile de autori români prea cunoscuți ca: Muzicescu, Cucu, A făcut o rea impresiune însă cântarea compozitorului Ionassy, care de și cântată de 2 voci tinere și timbrate a cântăreților Adreesou și Teodorescu dela operă totuși nu dat impresiunea că se cântă o romanță pe sub fereastră decât o cântare religioasă, deși părintele profesor dela teologie Ioan Mihălcescu, în cuvântarea despre „muzica religioasă“ arătase așa de frumos în studiu amănunțit caracterul acestei muzici.

Exemplificarea pare că a fost într'adins aleasă așa ca să contrazică pe vorbitor. Unor asemenea conducători de coruri cari cred că din biserică se poate face scenă de teatru, ar trebui să le oprească cu de săvârșire orice manifestare de acest fel.

* * *

Pentru transferarea preoților dela o parohie la alta Sf. Sinod în sesiunea din Octombrie a luat hotărârea :

1) Să nu se facă nici o transferare dintr'o paro-

hie într'alta, afară de cazurile bine motivate, dacă postulantul n'are o vechime de cel puțin 3 ani de păstorie în parohia din care voește să se transfere.

2) Toate cazurile de transferare excepționale bine motivate vor fi aduse la cunoștință Sf. Sinod.

Acest ordin al Sf. Sinod No. 433 din 10 Dec. 1924 s'a comunicat tuturor preoților prin p. o. protopopi respectivi. Se mai adaugă că în eparhia Sf. Mitropolii a Ungro Vlahiei, se pune mai mare preț, pe activitatea culturală desfășurată de preoți la cercuri, activitatea socială din parohie, ca fapte ale milei creștine au săvârșită etc. *derăt. pe interesele personale, familiare ale candidatului.*

* * *

Domnii autori care voesc să li se recenzeze și insereze lucrările în acest curier, sunt rugați să trimeată la redacția noastră câte un exemplar.

* * *

Facem schimb cu toate revistele și jurnalele ce ni se vor trimite.

* * *

Toată corespondența ce privește redacția, cărțile și publicațiile, să se îndrepteze redacției noastre în str. Antim, palatul Sf. Sinod. București.

* * *

1. Se prelungește până la 1 Iulie 1925 sorocul pentru depunerea lucrărilor celor ce doresc să participe la concursul de predici anunțat în numerele anterioare ale acestui curier.

C U V Â N T A R E A

I. P. Sf. Miron, rostită în camera deputaților după votarea legii de înființare a patriarhatului. — 17 Februarie 1925

**Domnilor Deputați,
Domnilor Miniștri.**

Să fie cunoscut, că — deși sunt senator — îmi permit — la dorința d-voastră — a vorbi în camera deputaților, ceea ce e în contra Regulamentului; dar — d-nilor — sunt și anumite legi firești mai pre sus de regulamente și astfel, unde sunt fiii săi, părintele poate avea dreptul a le vorbi.

Domnilor deputați :

Din admirabila expunere de motive, care

însușește proiectul de lege prezentat de distinsul nostru Ministru al Cultelor, Domnul Alexandru Lapedatu, și acum votat cu unanimă însușire, și din clasicul epoeu al reporterului domniilor voastre D. Petre Gârboviceanu, un bun cunoscător al trecutului țării, precum și din frumoasele cuvântări ale tuturor reprezentanților partidelor noastre politice : v'ați putut cu toții convinge, cari sunt acele nepieritoare pietre din capul unghiului, ce stau la temelia înălțării bisericii noastre — a acestei scumpe moșteniri de

la părinți — la suprema treaptă ierarhică a Patriarhiei.

Sunt netrecătoarele merite ale bisericii noastre din întreg trecutul neamului, precum prea nimerit au spus-o d-l Maniu și d-l Jormescu; — este glasul unanim al sufletului acestui popor, suflet tăurit de biserica lui, precum atât de frumos ne-a spus-o și d-l Mihalache; — sunt calitățile și forțele sporite de azi ale acestui popor și sunt frumoasele nădejdi, ce se leagă și în viitor de biserica română și atât de elocvent expuse de istoricul Dr. Lupaș.

Iar această biserică nu o formează nici singur clerul ei, nici episcopatul ei și nici capul ei vremelnic, ci adevărata biserică este *biserica cea vie*, adică mulțimea cea mare a tuturor credincioșilor ei.

Deci cinstea mare, de care mă faceți părtaş prin unanimul și însuflețitul domniilor voastre vot de astăzi, nu este numai cinstea mea personală, ci este cinstea bisericii întregi — ca colectivitate — precum și cinstea fiecărui credincios al bisericii, este și cinstea fiecăruia din domniile voastre, cari reprezentați Națiunea în parlamentul Țării.

Mulțumindu-vă din toată inima, atât în numele meu cât și în numele întreg Sf. Sinod, de fieasca dragoste, pe care și din acest sărbătoresc și epocal privilegiu cu atâta căldură și cu atâta însuflețire a-ți arătat-o astăzi bisericii mele și mie capului ei vremelnic și trecător, rog ge bunul Dumnezeu să ne ajute, ca noua instituțiune a Patriarhiei și dragostea ce leagă pe toți fii ei de capul bisericii, să ne închege sufletul tuturor într-o voință tare și statornică de a munci și jertfi pentru înflorirea, întărirea și dezvoltarea bisericii și pentru crearea așezămintelor, de care are lipsă, ca patriarhia Română să devie cu adevărat aceia ce cu toții îi dorim: adică un far de căldură și de lumină, care să lumineze și încălzească până în cele mai adânci cute inimile tuturor fiilor țării de sublimele învățături ale Mântuitorului, ca astfel fiecare cetățean în toate acțiunile particulare și obștești să fie călăuzit de cinste, corectitate și să aibă ca scop suprem binele obștesc. Iară de altă parte acest far să-și arunce lumina și căldura sa cât mai intensiv și asupra popoarelor îndepărtate de-o credință cu noi și asupra popoarelor, cu care avem legături,

înfrățindu-le pe toate pe temelia iubirei evangheliei.

Cât mă privește pe mine personal, dau mulțumită prea milostivului Dumnezeu, că din simplu fiu de țăran, pe care l'a botezat un simplu cioban, ce-și păștea imensele sale turme pe munții Moldovei nu tocmai departe de satul meu natal de Toplița Română, m'a ridicat la cea mai înaltă treaptă bisericească la care poate ajunge un om pământean. Închinându-mă acest cioban la sf. icoană, m'a menit să deviu și eu păstor cu turmă mare, și iată am devenit azi păstorul neamului. Dar ori cât de favorabil s'ar aprecia munca mea încordată de trei decenii pe terenul veștii noastre publice în zilele grele și mai ales pe terenul bisericesc, și oricât de frumoase s'ar părea unora calitățile mele suuetești: ele nu sunt în stare să justifice această înălțare. Ba cred, că dragostea nemărginită a domniilor Vostre, ca reprezentanții legali ai națiunii, dragostea cărturarilor, intelectualiilor și a tuturor conducătorilor Țării și a Neamului către acel sănătos rezervor de energie fizică și sufletească *care este țăranul român*, a contribuit mult să ridicați pe un fiu eșit din sânul lui la această bisericească înălțime.

Rugându-vă, ca în toate actele mari ale Neamului și ale Țării să dați fiilor și nepoților noștri aceeași strălucită pildă de unanimă și însuflețită unire, închei cuvintele mele cu cuvintele:

Trăiască Biserica, Țara, Regele și Dinastia Ei, pe cari le binecuvântează din toată inima

CĂRTI APĂRUTE

1. *Preotul și Armonizarea claselor sociale* de Preotul Marin C. Ionescu, București 1925.
2. *Datoriile preoției în fața problemelor sociale* de diaconul Dr. Gr. Comșa, București 1925.
3. *Calendarul nostru nu e schimbat, ci îndreptat* de Dr. Const. Chiricescu, București 1925.
4. *Pareneze* de Ioan I. C. Beldie. București 1924.
5. *Biserica Română și noua ei organizare* de I. G. Savin. București 1925.
6. *Evangheliile Duminicilor de peste an și tâlcuirea lor* de Iosef Trifa. Sibiu 1925.
7. *Cetiri și tâlcuiri din Biblie* de același.

Profesorul Doctor Victor Babeș și I. P. Sfințitul nostru Mitropolit

Savantul profesor Dr. Victor Babeș cunoscut în lumea întreagă prin lucrările, descoperirile și metodele sale științifice, este mereu preocupat de gândul, că dacă țara ar sacrifica mijloace suficiente în scopul unei largi aplicări a rezultatelor descoperirilor sale bacteriologice și ale științei medicale, multe dureri ar înceta, multe lacrimi nu s'ar mai vărsa și multe vieți s'ar salva.

Călăuzit de asemenea gânduri nobile, el se bucură mult, când constată, că factorii mai însemnați ai țării noastre, iau cuvântul, agit și muncesc, ori stăruie, pentru luminarea poporului nostru în asemenea privințe și laudă asemenea inițiative, așteptând ca Statul să găsească mijloacele spre a face cât mai curând tot posibilul pentru aplicarea tuturor metodelor de salvare a poporului de boale și de patimi.

Aceasta la îndemnat, ca într-o conferință intitulată „Credință și știință”, pe care a ținut-o la Ateneul din București, să scrie despre I. P. Sfântul Nostru Mitropolit Miron în chipul acesta:

„Mitropolitul nostru, în fruntea clerului nostru luminat introduce în seminare spiritul științei moderne pentru prevenirea și îngrijirea boalelor și combate alcoolismul în modul cel mai energic în cler și în țărănime fără să neglijeze în nimic misiunea sa superioară de a ridica inimile și de a răspândi cuvintele lui Hristos de „iubire de oameni, de milă, de ajutorarea [săracilor, bolnavilor și desmoșteniților

soartei”, dând un exemplu strălucit pentru credința în adevăr creștină în care trebuie să se înțelească misiunea religiei noastre strămoșească”.

Această conferință o încheie astfel:

„Unica mea speranță este că cei doi oameni providențiali ai țării cari, ridicați astăzi la cea mai înaltă demnitate, unul ca reprezentant al credinței, celălalt al științei, Mitropolitul și Ministrul Instrucțiunii vor ști, cel dintâi prin spiritul luminat și cu vederi largi, să apere cu mâna de fier credința strămoșească, care pune în primul rând al datoriei creștinului alinarea suferințelor și prevenirea ei și combaterea boalelor și nefericirilor omenești, cel de al doilea să spargă politicianismul destructiv al țării sau cel puțin să obțină găsirea și aprecierea adevăraților oameni de știință ca să fie scos din politica de partid cum s'a înfăptuit aceasta de atâtea ori în țările cele mai civilizate, spre fericirea națiunilor, ca să poată continua opera sa măreață, neatins de schimbările politice, cari ar întrerupe și corupe această operă mântuitoare și regeneratoare a neamului”.

Așa dar, d. profesor Dr. V. Babeș se declară pentru spiritul ce domnește în Biserica ortodoxă; e contra Bisericii papale, care a persecutat adesea ori greu știința și pe reprezentanții ei de mare merit și dorește reîntoarcerea gr. catolicilor români în Biserica ortodoxă.

INDREPTAREA CALENDARULUI

La început unii au crezut, că prin îndreptarea calendarului biserica noastră ar fi primit calendarul papistașilor. Până la anul 1582 toți creștinii — atât răsăriteni cât și apuseni — aveau sărbătorile cu dată fixă în aceleași zile. Toți creștinii prăznuim ziua Domnului în aceeași zi, *Dumineca*, ceeace nu numai un strică credința nici unei bisericii, ci din potrivă îi înfrățește pe toți creștinii în dragoste evanghelică. Chiar și sfințele Paști au căzut în trecut și vor cădea uneori și în viitor cu ale oclorlalți creștini, ceeace nici nu a fost și nu e nici un rău.

Totuș și pe viitor rămân mari deosebiri între calendarul bisericii noastre ortodoxe și cel al apusenilor. D-l prof. Dr. C. Chiricescu înșiră în o broșură, apărută de curând, intitulată „Calendarul nu e schimbat, ci îndreptat” mai multe din aceste deosebiri, pe cari le înșirăm aici, spre orientarea credincioșilor noștri.

* * *

Iată câteva deosebiri de acestea:

1.

În amândună calendarele sunt arătate serbători, pomeniri, pe cari le avem atât noi, cât și Papistașii, dar cari nu cad în aceleași zile.

În următoarea tabelă se arată câteva din ele:

SERBĂTOAREA	Data din calendarul iulian îndreptat de Ortodocși	Data din calendarul iulian îndreptat de Papistași
Sf. Vasilie	1 Ianuarie	2 Ianuarie
» Silvestru	2 Ianuarie	31 Decembrie
» Grigorie Teologul	25 Ianuarie	9 Mai
» Pamfil	16 Februarie	1 Iunie
» Policarp	23 Februarie	26 Ianuarie
Sfinți 40 de Mucenici	9 Martie	10 Martie
Sf. Apostol și Evang. Ioan	8 Mai	27 Decembrie
Toți Sfinții	Dumin. 1 după Rusalii	1 Noiembrie
Sf. Apostol Matia	9 August	24 Februarie
» » Toma	6 Octombrie	20 Decembrie
» » Filip	14 Noiembrie	1 Mai
» » Ev. Matei	16 Noiembrie	21 Septembrie
» Ioan Damaschin	4 Decembrie	27 Martie
» Iosif Logodnicul	Dumin. după Crăciun	19 Martie
» Arhidiacon Ștefan	27 Decembrie	28 Decembrie

Calendarul nostru arată următoarele serbători, cari nu sunt în calendarul gregorian: Dumineca Ortodoxiei, Sfinții Trei Ierarhi, Sfântul Grigorie Palamă,

Sfântul Marcu Eugenicul, Sfinții Împărați, Sfinții Arhangheli, Sfânta Parascheva, Sfântul Dumitru și mulți alții.

2.

Calendarul Papistașilor are sfinți pe cari calendarul nostru nu-i are, precum: Albert, Bonaventura, Carol, Dominic, Eduard, Ferdinand, Genovieva, Hortensa, Ivona, Matilda, Odeta, Petru Damian, Raimund, Toma Aevin, Vilhelm și mulți alții.

Sau: Șapte dureri ale Mariei, Sfânta Inimă a lui Iisus și atele.

3.

Pentru Dumineci și pomeniri, cele două calendare au numiri deosebite, precum:

a) Dumineca întâia de după Rusalii, calendarul nostru o numește: a Tuturor Sfinților; iar calendarul gregorian: a Sfintei treimi.

b) Pomenirea Cinei ceii de taină, calendarul nostru o arată în Sfânta și Marea Joi; iar calendarul gregorian o arată Joi în a doua săptămână de după Rusalii, sub numele de „Trupul Domnului” (Joi-Verde).

c) Pomenirea „Zemislirii Prea Sfintei Fecioare Maria” calendarul nostru o arată la 9 Decembrie, iar calendarul Papistașilor o arată la 8 Decembrie, sub numirea: „Neprihănită Zemislire”, fiindcă ei cred că, nu numai Domnul Hristos ci și Prea Sfânta Fecioara Maria s'a născut fără pata păcatului strămoșesc.

4.

Calendarul iulian îndreptat de noi arată, ca și în trecut, Maslu de obște, în Sfânta și Marea Mercuri; calendarul gregorian nu pomeneste de el. La Papistași nu se face Maslu decât celui care e aproape să moară.

5.

Noi, păzind hotarele puse de Sfântul Sinod dela Niceea, nu ne prăznuim Paștile în aceeași zi cu Evreii,

nici înainte de ei. Papistașii nu țin seamă de aceasta. De aceea, în anul 1927, bunioară, ei vor prăznuir Paștile la 17 Aprilie, în aceeași zi cu Evreii; iar noi, după o săptămână, adică Duminică 24 Aprilie.

Sau: în anul 1932, Papistașii vor serba Paștile lor la 27 Martie, înainte de Paștile evreiești, cari vor fi Joi 21 Aprilie. Noi ne vom serba Paștile noastre în Dumineca următoare, adică la 24 Aprilie.

6.

Iu calendarul gregorian sunt arătate următoarele Posturi:

a) Postul mare, pe care Papistașii nu-l încep Luni, în săptămâna a șaptea înainte de Paști, ci Mercuri, în aceeași Săptămână: în „Merceurea Cenușei”, numire necunoscută în calendarul nostru, și-l țin până la Paști, afară de Dumineci.

b) În întâia săptămână de pe la începutul primăverii, varii, toamnei și iernei, Papistașii postesc Mercuria, Vineria și Sâmbăta, sub numirea de „postul celor patru timpuri”, pe care noi nu-l cunoaștem.

c) Postul Crăciunului (sau Adventul), care la Papistași nu începe dela 15 Noembrie, cum îl începem noi, ci din Dumineca a patra înainte de Crăciun, adică de pe la sfârșitul lunii Noembre sau începutul lunii Decembrie; și Papistașii nu postesc în toate zilele, ci numai Vineria și Sâmbăta.

d) Postul din ajunul acestor sărbători: Rusalile, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, Adormirea Maicii Domnului (Papistașii n-au Postul Sfinților Apostoli, nici al Adormirii Maicii Domnului) și încă vreo câteva, cari, ca și acestea, se țin dupe împrejurări sau localități, în fiecare an, dupe cum hotărăște Papa dela Roma.

Posturile noastre nu sunt întocmite, nici rânduite în felul acesta, ci în calendarul nostru de curând îndreptat sunt arătate întocmai ca în trecut.

NOTE

ȘTIINȚA ȘI RELIGIA

Rolul Savantului.

Academia franceză de științe—cel mai competent for științific din lume — și-a ținut, în zina de 22 Decembrie 1924 ședința publică anuală. Domnul Guillaume Bigourdin, președintele, după ce, — cum e obiceiul — a făcut amintire despre academiștii morți în cursul anului și a salutat pe cei noii, a descris proaspetele progrese ale științelor și a definit rolul savantului. Din concluzia discursului d-lui G. Bigourdin dăm pe românește partea care ne interesează.

«Această libertate a voinței noastre crează pentru

savant — preotul științei — drepturi și datorii. Pe terenul științific, el are dreptul întreg la ipoteză, căci ea este unul din mijloacele sale de muncă; dar, în interesul științei chiar, spre a nu o păgubi, el trebuie să-și interzică de a-și duce ipotezele sale pe un teren care-i este strein, adică să le întrebuinteze pentru a dărâma instituțiile sentimentului: un exemplu destul de proaspăt, tras din ipoteza transformistă a lui Darwin, scoate în evidență acest lucru.

Sunt cunoscute violentele discuțiuni ce această ipoteză a stârnit în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, pentru că unii dintre adepți au dus-o pe terenul moralei, pentru a sdruncina cu ea credințele tradiți-

onale; ba uneori nu țineau seamă nici măcar de mila ce trebuie să inspire persoanele, pentru că Haeckel a scris, în numele lor,—fără nici un pic de modestie—că de acum încolo se va aprecia inteligența oamenilor după ușurința, mai mare sau mai mică, cu care admit doctrina evolutivă. Azi însă, fiziologiiști profesază că darwinismul primitiv a dat faliment; încă și mai mult, teoria descendenței dă o bază fiziologistă unei dogme, foarte adesea atacate, aceea a păcatului original.

Dar cum înălțimea de caracter și valoarea morală nu sunt totdeauna la înălțimea inteligenței și a talentului, noii savanți au fost acuzați că „ridică bariere” dinaintea casei științei, și în chipul acesta au compromis-o. Dar știința, ea însăși, îi desaproabă. Fără îndoială, mulți dintre savanții secolului al nouăsprezecelea credeau că au tras științei, cadre definitive; dar au uitat că, atunci când fenomene noi vin să turbure artificiala armonie a construcțiilor sale, Știința își schimbă teoriile și concepțiile. Căci unul dintre caracteristicile sale este de a fi în continuu mobilă, veșnic în construcție: e în perpetuă devenire. Astfel domeniul său este deosebit de acela al religiunii, și așa regăsim ceea ce Pascal a exprimat atât de bine: *„Le cœur a ses raisons que la raison ne connaît pas”*. (inima are secreturile sale pe care mintea nu le cunoaște).

PENTRU «VESTITORUL» DELA ORADEA MARE

În articolul „Din pragul unui an nou” publicat în numărul precedent, vorbind de legăturile noastre cu celelalte Biserici creștine am spus, că numai cu Biserica catolică n'am avut nici un fel de legături, pentru că Biserica Romii pretinde dela cei cu care vrea să stea de vorbă cu ea condițiuni inacceptabile. Iar mai departe, am amintit de valul de insulte cu care suntem împroșcați la tot pasul de presa fraților uniți din Ardeal. La acestea «Vestitorul» organul oficial al Episcopiei unite din Oradea Mare se „măhnește” foarte mult de chipul atât de rău cum suntem informați noi, aceștia dela București, sânguindu-se să ne dovedească că: 1. Biserica Romei nu pune condițiuni inacceptabile și 2. uniții nu urăsc și nu insultă pe nimeni, cu atât mai puțin pe frații dela București.

Am luat act cu cea mai mare satisfacție de afirmațiile confratelui dela Oradea, dacă realitatea nemiloasă n'ar sta ca un fioros spectru între cele două Biserici apostolice și între cele două tabere de frați.

1. Biserica Romei nu pune condițiuni inacceptabile?

În privința aceasta servim „Vestitorului” o probă indiscutabilă. La Revue de Genève în numărul său

42 din Decembrie 1923 a deschis o anchetă în lumea creștină asupra apropierei între Biserici. Punctul de vedere catolic a fost exprimat de cunoscutul istoric și arheolog Mgr. Pierre Batiffol, canonic la N. D. de Paris, cel care a reprezentat papalitatea, alături de cardinalul Mercier, la întâlnirea ce a avut loc, în 1923, la Malines și despre care profesorul N. Glubocovski zice că este „a authoritative pen”, deși cel mai autorizat exponent al catolicismului pe această chestiune. Iată punctul de vedere catolic: „catolicii mărturisesc că biserica vizibilă căreia ei aparțin asigură unitatea, care, și ea de asemenea, trebuie să fie vizibilă, nu numai prin conformismul credinței și al disciplinei, care în câteva articole este aproape patrimoniul comun al Ortodoxilor și al nostru, ci și prin comuniunea concretă a tuturor bisericilor care sunt sub cer, *comuniune al cărei centru și arbitru este episcopul ce stă pe cathedra Petri*” iar mai departe:

„Este prea vădit.. că sfântul scaun nu pare dispus să răspundă nici unui avans, care n'ar fi o supunere netă și loială”.

Dacă confrății dela „Vestitorul” cred că o comuniune al cărei centru și arbitru „ar fi episcopul ce stă pe „cathedra Petri” făcută în urma unei „supuneri și loiale” sunt condiții acceptabile pentru Ortodoxi, înseamnă că nu ne cunosc suficient.

2. „Uniții nu ne urăsc și nu insultă pe nimeni, cu atât mai puțin pe frații lor din București”.

Se vede treaba că confrății dela „Vestitorul” nu cunosc „Unirea” dela Blaj (și bine fac!) și nici nu cunosc cele ce s'au debitat pe seama noastră în denota „Albină” dela București, că altfel n'ar afirmau cu atâta siguranță că uniții nu ne insultă.

„N'am cetit — zice „Cuvântul” din 1 Februarie a. o. sub semnătura distinsului poet Nichifor Crainic — epitate mai agresive și exclamații mai disprețuitoare ca cele din *Unirea*, organul mitropoliei blăjene, dar nu blăjine, *aruncate nu numai Ortodoxilor din Sibiu, dar, întregii ortodoxii*. E o nedelicatețe”.

În revista catolică „Les Lettres” în numărul pe Septembrie 1923 la pag. 439 sub semnătura Pierre Mesnard, în articolul: „Les Églises Roumaines” se spune: „Cât din partea catolicilor, le plac grozav să constate la frații lor separați niște semne de decadență, și să le trâmbeze în gura mare”.

Nu fără oare care amărăciune, după toate acestea, simțim cum ni se spulberă toate iluziile pe care „Vestitorul” cercase un moment să ni le procure. Totuși nădăjduim, că frații uniți dela „Vestitorul” vor ști să se ferească de colțoasă atitudine ce a avut-o față de Biserica Ortodoxă, atât defuncta „Albină” dela București, cât mai ales „Unirea” dela Blaj.

DUMITRU POPESCU

Calea Șerban-Vodă, 23 — Telefon 62/04

Lângă Biserica Sf. Spiridon — Fondat în anul 1890

BUCUREȘTI

MARE MAGAZIN ȘI ATELIER ROMANESC

SPECIAL PENTRU HAINE PREOTEȘTI ȘI ODĂJDII BISERICEȘTI DE MĂTASE CU FIR ȘI FĂRĂ FIR

Se găsesc gata și de comandă, cu prețurile cele mai reduse și calitatea cea mai superioară.

M A R E L E M A G A Z I N

Posedă tot felul de obiecte bisericesti, de argint și metal, bine aurite și lucrate în stil românesc.

Evangelhii legate în argint și alpaka, cizelate artistic, aurite și argintate.

Epitafe pictate în stil bisericesc pe pânză și mătase, în toate culorile.

Steaguri (prapore) bine pictate.

Icoane de argint marcat și metal, bine aurite și argintate, în diferite mărimi, de biserică și de casă.

Chivote în formă de bisericuță, cu turle, de alpaka, bine argintate și aurite, precum și de argint marcat.

Garnituri de Sfinte Vase complete: *potir*, *disc*, *steluță*, *copie* și *linguriță*, de argint și de alpaka, (metal) bine aurite și argintate în foc.

Cădelnițe de diferite mărimi, aurite, argintate și cizelate.

Candele de argint și de metal (alpaka) cu trei lumânări precum și fără lumânări, bine aurite și argintate, pentru Biserică și pentru casă.

Cruci pentru Sfânta Masă, de argint și alpaka, de toate mărimile, precum și cruci de botez, fără postament și cu postament.

Cununii de argint și de metal, aurite și argintate, diferite forme, cu pietre și fără pietre.

Cruci de Economii, *Stavrofori*, de argint, aurite, cu pietre și fără pietre, aduse special din străinătate cu lanțurile și cutiile lor speciale.

Sfesnice pentru Sfânta Masă, cu trei brațe și cu 7 brațe (7 lumânări) de metal, bine aurite și argintate.

Sfesnice mari Impărătești, de bronz și alamă, frumos lucrate și bine aurite, aduse din străinătate.

Policandre de alamă cu 12, 18 și 24 lumini, de alamă și bronz, lucrate în stil românesc cu câte o figură de înger între lumini.

Sfesnice de lemn, sculptate și bine aurite, pentru iconostase și la Icoana Maicii Domnului.

Icoane mari Impărătești, de argint și lemn, bine pictate.

Icoane (praznicare) de lemn, bine pictate.

Se primește orice comandă din nou, precum și reparație de orice obiecte bisericesti sau lucrări totale.

Un costum de haine preotești d'n stoffe se execută în 24 ore, cu materialul magazinului, sau al clientului, cu prețuri foarte reduse.

În magazin se mai găsesc *pădării model preotesc*, gata, aduse special din străinătate. *Culoane preotești* de toate culorile, *cordoane de moar de mătase* pentru Consistoriu și Protoerei.

Toți Onor. Preoți cari au lucrat haine negre sau veșminte în atelierul meu dela 1915 și până azi, pot să-mi trimită o carte poștală cu anul în care a făcut haine și eu după măsura aceea fac orice haină cu modificările cerute de Onor. Client, fără ca să vie pe cheltuiulă în București.

La terminarea comenzii, o expediez cu poșta pe adresa Onor. Client fără nici un rizic pentru Domnia-Sa.

Î N Ș T I I N Ț A R E

Rog notați bine că Magazinul și atelierul meu nu are nici o tovă d'ie sau asociație cu alte firme sau magazine din București sau din alte orașe din Țară.

Rog nu credeți celor ce vă spun lucruri ce nu corespund adevărului în această privință.

Magazinul și atelierul sunt sub conducerea mea personală și sub firma: